

Portugees – Israëlietische Gemeente te Amsterdam

ק"ק ספרדים תלמוד תורה באמשטרדם

Opperrabbin Dr P. Toledano, Ab Bet Din
החכם ד"ר פנחס טולידאנו, אב"ד

Amsterdam, 15 juni 2022
ט"ז סיון תשפ"ב

Hersenstamdood

Volgens de Halakha houdt overlijden in dat de ademhaling stopt. Vanuit medisch perspectief wordt overlijden als volgt vastgesteld.

Het vaststellen van overlijden was vroeger eenduidig. Overlijden zou plaatsvinden, als iemands hart niet meer klopte en de persoon niet reageerde en niet meer ademde. Gebrek aan zuurstof, omdat het bloed niet meer doorstroomde, leidde snel tot permanent verlies van de hersenstamfunctie.

Het vaststellen van overlijden is inmiddels complexer geworden, omdat het nu mogelijk is om het hart te laten blijven kloppen, nadat de functie van de hersenstam permanent is gestopt. Hiertoe kan de persoon aan een ventilator gekoppeld worden, zodat het lichaam en het hart kunstmatig van zuurstof kunnen worden voorzien. Die persoon zal echter nooit meer tot bewustzijn komen of opnieuw gaan ademen.

Als de hersenstam blijvend niet meer functioneert, is er geen enkele manier om deze toestand terug te draaien en stopt de hartslag uiteindelijk, ook als een ventilator nog in gebruik is.

Voormalig Sefardisch opperrabbin van Israël Shelomo Amar, alsmede opperrabbin Bakshi Doron, zijn akkoord dat hersenstamdood, wat neerkomt op het stoppen van de ademhaling, in overeenstemming is met de Halakha. Ook Rabbijn Obadiah Yosef en Rabbijn Moshe Feinstein zouden deze mening huldigen.

Om overlijden vast te stellen, is echter de aanwezigheid van een bevoegde rabbijn of een onafhankelijke vrome Joodse arts van groot belang, terwijl de artsen in het ziekenhuis de volgende onderzoeken uitvoeren. Dit is noodzakelijk om te waarborgen dat ze zorgvuldig gedaan worden.

De artsen zullen een serie onderzoeken verrichten. Beide artsen dienen akkoord te zijn met de resultaten om tot de diagnose van hersenstamdood te komen. De onderzoeken worden tweemaal uitgevoerd om de kans op fouten te minimaliseren.

Portugees – Israëlietische Gemeente te Amsterdam

ק"ק ספרדים תלמוד תורה באמשטרדם

Opperrabbin Dr P. Toledano, Ab Bet Din
החכם די"ר פנחס טולידאנו, אב"ד

De onderzoeken die worden toegepast om te bepalen of de persoon hersenstamdood is, zijn als volgt:

- Schijn een zaklamp in beide ogen om te zien of ze op het licht reageren.
- Strijk over het hoornvlies (transparante buitenlaag van het oog), welke meestal zeer gevoelig is, met een tissue of een katoenen watje om te zien of het oog reageert.
- Druk op het voorhoofd en knijp de neus dicht om te kijken of met enige beweging gereageerd wordt.
- Plaats ijskoud water in ieder oor, waardoor de ogen meestal zouden bewegen.
- Plaats een dun plastic buisje in de luchtpijp om te kijken of dit kokhalzen of hoesten veroorzaakt.
- Haal de persoon eventjes van de ventilator om te zien of deze probeert zelfstandig te ademen.

Aangezien het niet altijd mogelijk is om een bevoegde rabbijn of een onafhankelijke vrome Joodse arts aanwezig te hebben ter waarborging van de zorgvuldige uitvoering van deze onderzoeken, is mijn advies om niet akkoord te gaan met orgaandonatie.

Ik ben er tevens van overtuigd dat bij definitieve hersenstamdood, het lichaam niet meer aan ons toebehoort, waardoor wij onze organen ook niet meer kunnen schenken.

Hoogachtend,

Chacham Dr. P. Toledano